

як на предмет відповідності українському законодавству, так і дотримання законодавства іншої країни та всіх норм міжнародного права.

Список літератури:

1. Дубовик О.Ю. Проблеми усунення подвійного оподаткування в Україні / О.Ю. Дубовик // Вісник соціально-економічних досліджень. - 2009. №35 – С. 190-196
2. Конвенція між Україною і Королівством Нідерландів про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухилень стосовно податків на доходи і майно від 12.07.96 р. – [Електронний ресурс]. - Режим доступу – http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/528_654.html
3. Податковий Кодекс України із змінами та доповненнями від 04.07.2013 р. – [Електронний ресурс]. - Режим доступу – <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2755-17.html>
4. Interests, Dividends And Royalty on Tax Treaty. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://tax-accounting-finance.blogspot.com/2009/10/interests-dividends-and-royalty-on-tax.html>

ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ ТА ЇЇ НАСЛІДКИ

*Солохіна О.В., старший викладач кафедри фінансів,
ДонДТУ, м. Алчевськ, Україна*

Фінансова криза будь-якого суб'єкта хазяйнування є негативним явищем, яке стосується, крім нього, ще певного кола інших суб'єктів: постачальників, покупців, інших контрагентів. І все ж це коло є доволі обмеженим.

Специфіка діяльності комерційних банків полягає в тому, що вони залучають грошові кошти інших суб'єктів, і ці кошти значно перевищують власні кошти банку. Тому фінансова криза банківської установи несе негативні наслідки для більш широкого кола: фізичних осіб – вкладників банку; суб'єктів підприємницької діяльності, які мають рахунки в банку; інвесторів.

Таким чином, криза однієї банківської установи може привести до кризи, а то й банкрутства великої кількості ефективно працюючих підприємств та підприємців, а також інших банківських установ. А в залежності від масштабів банків та їх діяльності, глибини кризових явищ, що їх вразили, наслідки можуть бути ще гіршими і вплинути на фінансовий стан всієї банківської системи та економіки країни. Саме фінансова криза банківських установ у 2008-2009 роках

призвела до негативних змін економічного стану багатьох країн, а потім і до глобальної мирової фінансово-економічної кризи.

Суттєво вплинула світова криза і на більшість українських банків. Не зважаючи на попередження фахівців про наближення фінансової кризи та можливі її наслідки, банківська система виявилася до неї не готовою, тому і наслідки для деяких банківських установ були тяжкими – від рекапіталізації банків до їх ліквідації.

З метою підтримки стабільності банківської системи уряд України був змушений провести рекапіталізацію 3-х банків на загальну суму 9,5 млрд. грн.

У період з 2008 і по 2011 рік у 27 банках України було запроваджено тимчасову адміністрацію. Станом на 01.01.2009 банківську ліцензію НБУ на здійснення банківської діяльності мали 185 банків, з яких у стані ліквідації знаходилося 13 банків, а вже станом на 01.01.2013 із 176 банків у стані ліквідації перебувало 23 банки [1].

Відбувається закриття банківських відділень з причин оптимізації управління і скорочення адміністративних витрат: у 2008 році було ліквідовано 43 філії, в 2009 - 222, в 2010 - 351, а в 2012 – 458. Крім того, іноді замість повної ліквідації відділення, банки переходять на безбалансову основу, що передбачає виконання обмежених завдань. Такі відділення не займаються питаннями кредитування, а тільки розрахунково-касовим обслуговуванням і реалізацією банківських продуктів.

Однією з основних проблем банківської системи і в цілому економіки країни залишається висока вартість кредитних ресурсів. З метою подальшої стабілізації ситуації у банківській сфері необхідно зменшувати вартість кредитних коштів, зокрема через зниження облікової ставки НБУ, зменшення вартості рефінансування. Зараз ставка рефінансування НБУ становить 7,5 %. Середня вартість кредитних ресурсів сьогодні на порядок вища, ніж рентабельність в економіці та промисловості, яка становить 2,2 %. Але ж економіка може ефективно працювати та розвиватися, коли рентабельність реального сектору вище вартості кредитних ресурсів. Для порівняння, в США ставка рефінансування – 0,25, а вартість кредитного ресурсу – від 1,5 до 3,5 %. В Європі відповідно 1,77 %, а кредит 4,8 – 5,9 %.

Сьогодні фахівці попереджують про імовірність другої хвилі світової економічної кризи. Тому фінансова система взагалі, і банківська в тому числі, повинні врахувати уроки минулого і вжити всіх заходів для своєчасного реагування на фінансову кризу й пом'якшення її наслідків.

Список літератури:

1. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>